

Практична робота 1.

Тема: Розрахунок потреби в насінні у первинному і вторинному насінництві, післязбиральна обробка насіння, сортовий і насінний контроль.

План.

- 1.Первинне і виробниче насінництво.*
- 2.Схема виробництва гібридного насіння кукурудзи.*
- 3.Методи розрахунків площ посіву та обсягів виробництва сертифікованого насіння.*
- 4.Заходи післязбиральної обробки насіння.*
- 5. Методика розрахунку сортової чистоти та засміченості в зернових к-р.*
- 6.Методика розрахунку типовості та інших показників у перехреснозапильних культур.*

Мета: навчитись робити розрахунки площ насінницьких посівів і потреби в сортовому насінні (базове та сертифіковане насіння) для господарства, навчитись проводити апробацію зернових культур, порядок проведення польових обстежень кукурудзи та оформляти апробаційні документи.

Матеріали та обладнання: практикуми, робочий зошит для виконання лабораторних робіт з селекції та насінництва сільськогосподарських культур, методичні вказівки для виконання самостійної роботи студентів, тимчасова програма з селекції та насінництва сільськогосподарських культур для підготовки студентів агрономічного факультету, плакати, плівковий матеріал, індивідуальні завдання з виробництва сортового насіння, документація на сортові і посівні якості насіння, національний стандарт України Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості. ДСТУ 4138-2002; Державний стандарт України ДСТУ 2240-93 «Насіння с.-г. культур». Сортові та посівні якості. Технічні умови. «Інструкція із апробації сортових посівів, 2003 р. Методика проведення апробації сортових посівів зернових культур, 2009 р, Методика проведення інспектування сортових посівів кукурудзи та сорго, 2009 р».

Хід роботи

- 1.Описати схеми виробництва еліти, (навести схеми виробництва еліти само- і перехреснозапильних к-р, на прикладі пшениці і жита за індивідуально-родинним доббором). Навести методику і техніку закладання ділянок гібридизації при виробництві гетерозисного

насіння (кукурудзи). законспектувати методи контролю у насінництві (польова апробація, польові обстеження, комірня апробація, ґрунтовий контроль).

Провести розрахунок сортової чистоти та засміченості зернових к-р.

Провести розрахунок типовості та ксенійності у кукурудзи. Ознайомитися з правилами складання документів на сортові і посівні якості.

Контрольні питання:

1. План-замовлення на сортове насіння і розрахунок насінницьких посівів.

2. Сортний контроль. Польова апробація, і реєстрація просівів. Ґрунтовий контроль.

Загальні положення методики апробації зернових і зернобобових культур. норми сортової чистоти.

Документація сортних посівів.

3. Насіннєвий контроль та його задача. Документація на насіння. Держстандарти на насіння.

4. Розрахунок насіннєвих площ при виробництві насіння та його потреб.

1. Дати визначення понять:

Сортозаміна – _____

Сортооновлення - _____

Описати:

2. Систему насінництва самозапильних культур _____

Систему насінництва перехреснозапильних культур _____

Систему насінництва вегетативно розмножувальних культур _____

Довідковий матеріал

3. Первинне насінництво (виробництво ДН, БН).

Первинне насінництво ведеться у відділах і лабораторіях первинного та елітного насінництва науково-дослідних установ і аграрних вищих навчальних закладів. Комплекс способів у первинному насінництві має забезпечувати створення біологічно повноцінного, оздоровленого насіння з високими посівними та врожайними властивостями. До комплексу цих способів входить добір кращих родоначальних рослин (найпродуктивніших, не уражених хворобами, типових за морфологічними ознаками для сорту). В процесі первинного насінництва слід створювати оптимальні умови для розвитку рослин і формування насіння з високими врожайними властивостями. У розсадниках первинного насінництва обов'язковим є видалення нетипових низькопродуктивних, уражених хворобами рослин (негативний добір), проведення видових і сортових прополювань.

Описати добір родоначальних рослин у первинному насінництві.

Описати схему виробництва ДН і БН:

[illegible]

Завдання 1. Розрахувати площі посіву і об'єми виробництва ДН, БН :

[illegible]

Завдання 2. Описати схеми одержання гібридного насіння кукурудзи

Схема насінництва гібридного насіння кукурудзи

Без використання ЦЧС _____

З використанням ДЧС:

а) за схемою повного відновлення фертильності _____

б) за схемою неповного відновлення фертильності _____

в) за схемою змішування _____

Чергування рядків материнської та батьківської форм при їх різних співвідношеннях:

Вивчити колекцію насіння с.-г. культур:

1. Кріп;
2. Вика яра;
3. Люцерна посівна;
4. Вівсяниця лучна;
5. Козлятник східний;
6. Озимий ріпак;
7. Грястиця збірна;
8. Коріандр;
9. Гречка;
10. Розторопша;
11. Вика озима;

12. Конюшина лучна;
13. Буркун білий;
14. Райграс однорічний;
15. Гірчиця біла;
16. Кормові боби;
17. Еспарцет посівний;
18. Редька олійна;
19. Кукурудза цукрова;
20. Буряк столовий;
21. Амарант білий;
22. Овес;
23. Пшениця озима;
24. Соняшник;
25. Пшениця яра;
26. Озиме жито;
27. Вика яра;
28. Буряк кормовий;
29. Гречка;
30. Ячмінь ярий;
31. Кукурудза зубовидна;
32. Нут (cabuli);
- 33 Нут dessi.

Довідковий матеріал

Суть внутрішньогосподарської спеціалізації насінництва полягає в тому, що виробництво високоякісного сортового насіння для забезпечення потреб господарства зосереджується в одній бригаді або відділку. За умов ринкової економіки й багатоукладних форм господарювання розрахунки потреби в насінні і розмірів насінних посівів набувають важливого значення. Кінцевою метою цих розрахунків є впровадження насінницької сівозміни з оптимальною площею, де застосовуватиметься комплекс агротехнічних заходів щодо виробництва насіння. При розрахунках щорічної потреби господарства в сортовому насінні та площі насінних посівів потрібні такі вихідні дані: площа товарно-сортівних посівів,

урожайність на насінних посівах, вихід кондиційного насіння, розміри страхових і перехідних фондів.

Довідковий матеріал

Принципи розробки заходів післязбиральної обробки насінного зерна. Післязбиральну обробку насінного зерна, доведення насіння до високих посівних кондицій можна ефективно здійснювати тільки на спеціалізованих очисно-сушильних комплексах. Однак при ретельній підготовці та виконанні комплексу заходів практично в кожному господарстві можна якісно підготувати насіння. Технологічний процес післязбиральної обробки насіння дуже відповідальний і передбачає такі основні обов'язкові операції: підготовку насіннесховищ і токів до приймання нових партій

Насіння, приймання насінної маси, попереднє очищення та сушіння, вторинне очищення і сортування, зберігання і передпосівну обробку насіння.

План післязбиральної обробки насінної маси розробляють поопераційно в такій послідовності.

1. Описати підготовку токів і насіннесховищ до приймання нових партій насіння.

2. Приймання насінної маси. _____

3. Попереднє очищення насінної маси і сушіння. _____

4. Первинне очищення. _____

5. Вторинне очищення. _____

6. Параметри зберігання насіння зерна _____

7. Визначення якості насіння _____

Сортовий і насінний контроль

Довідковий матеріал

Ведення сучасного насінництва на науковій основі та контроль за його якістю в нашій країні ґрунтуються на суворому виконанні вимог, передбачених у трьох групах взаємопов'язаних нормативно-технічних документів: державних стандартах на сортові й посівні якості насіння, державних стандартах на методи визначення посівних якостей насіння та Інструкції з апробації сортових посівів.

Існують два види контролю: внутрішньогосподарський і державний. Мета сортового контролю - встановити відповідність посівів тому сорту, який зазначений в документах на висіане насіння, та ступінь сортової чистоти (типовості) і придатність посіву на насінні цілі. Сортові якості насіння визначають методами апробації, ґрунтового і лабораторного контролю. Основним методом сортового контролю є апробація. Існують два види апробації: польова й комірня.

Описати методику і техніку польової апробації сортових посівів окремих культур

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Завдання 4. Розрахувати сортову чистоту та вміст домішок за результатами польової апробації.

[illegible]

Польова та комірня апробація, польові обстеження кукурудзи. _____

Завдання 5. Розрахувати відсоток типовості та інші показники до десятих часток.

Польова апробація _____

Польові обстеження. _____
